

Witajcie klasy 5

Ćwiczenia i notatkę można wydrukować i wkleić do zeszytu, ale tylko jeśli macie taką możliwość, jeśli nie-proszę je przepisać. Po tej lekcji niczego nie odsyłajcie do mnie. Przypominam tylko, że macie mieć kompletne notatki w zeszytach.

Lekcja 4 (klasa 5c,5d data w zeszycie 30.03.2020)

Temat: Średniowieczne miasto i wieś.

1. Przeczytajcie tekst podręcznika do historii str. 142-146

2. Przepiszcie notatkę – możecie w dowolny sposób (np. wykres ze strzałkami):

1. Pochodzenie miast średniowiecznych:

a. na południu Europy istniały miasta, które powstały w czasach imperium rzymskiego

b. na północ od dawnych granic Rzymu budowano **grody**

c. przy grodach powstawały **podgrodzia** – osady kupiecko -rzemieślnicze

d. załóżkami miast były również **osady handlowe**

2. Mieszkańcy miast

a. trudnili się handlem i rzemiosłem

b. kupcy i rzemieślnicy byli zrzeszeni w **cechach**

c. ze względu na posiadany majątek dzielili się na:

– **patrycjat** (warstwa najzamożniejsza)

– **pospólstwo** – **mieszczanie** pracujący we własnych warsztatach i kramach

– **plebs** – warstwa najuboższa żyjąca z pracy najemnej

3. Organizacja władz miejskich

a. początkowo w imieniu właściciela miastem zarządzał **wójt**

b. po ustanowieniu w mieście samorządu miejskiego władzę sprawowali:

– **burmistrz**

– **rada miejska**

– **ława miejska** (ława sądowa)

4. Wygląd miasta średniowiecznego

a. najważniejszymi budynkami miejskimi były:

– **ratusz miejski** - siedziba władz miasta

– pręgierz

– waga miejska

– kościoły i klasztory

– **sukiennice** - hala targowa

b. miasta ufortyfikowane posiadały:

– mury obronne

– baszty

– barbakan

5. Mieszkańcy wsi

a. chłopci uprawiali ziemię, która była własnością feudałów

b. samorząd wiejski:

– sołtys

– ława wiejska

c. podstawowymi narzędziami były radła i pługi

d. w średniowieczu rozpowszechnił się system uprawy ziemi zwany **tróipolówka**

3. W zeszycie wykonajcie ćwiczenia:

1. Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

Lokacja to inaczej założenie nowego miasta lub wsi. **P F**

Pierwszych lokacji na ziemiach polskich dokonywano w X wieku. **P F**

Władzę w nowo założonym mieście sprawował wójt. **P F**

Chłopi byli najliczniejszą grupą ludności w średniowieczu. **P F**

2. Określ, jakie kompetencje miały poszczególne organy władzy w średniowiecznym mieście. Wpisz do tabeli właściwe wyrażenia z ramki.

uchwalanie praw obowiązujących w mieście; pobieranie danin w imieniu

właściciela miasta; dbanie, by obowiązujące w mieście prawa były

przestrzegane; rozstrzyganie sporów między mieszkańcami miasta

wójt	burmistrz	Rada miejska	Ława miejska

3. Uporządkuj kolejno prace prowadzące do uzyskania mąki. Wpisz cyfr od 1 do 4.
- siew zboża
 - mielenie ziarna
 - 7młócenie zboża
 - ścinanie kłosów zboża

Lekcja 5 (klasa 5c- data w zeszycie 01.04.2020, klasa 5d – data w zeszycie 02.04.2020)

Temat: Kościół w średniowieczu

Ćwiczenia i notatkę można wydrukować i wkleić do zeszytu, ale tylko jeśli macie taką możliwość, jeśli nie-proszę je przepisać. Przypominam , że macie mieć kompletne notatki w zeszytach. Po tej lekcji będzie praca domowa na ocenę. (trzeba ją do mnie odesłać – możecie przez librusa lub na maila). Ta sama praca domowa będzie także zapisana w librusie.

- 1.Przeczytajcie tekst podręcznika do historii str. 148-152
2. Przepiszcie notatkę – możecie w dowolny sposób (np. wykres ze strzałkami, w postaci słoneczka lub chmury.):

Znaczenie Kościoła w średniowieczu

1. Stan duchowny

- a. do stanu duchownego mógł należeć każdy, kto przyjął święcenia kapłańskie lub zakonne
- b. duchowieństwo było najlepiej wykształconą grupą społeczną w średniowieczu
- c. najważniejszym zadaniem duchownych było duszpasterstwo
- d. duchowni sprawowali również ważne urzędy państwowe

2. Zakony

- a. **zakon to organizacja, której członkowie składają śluby i żyją według ściśle określonych reguł**
- b. życie zakonne
 - zasady życia zakonnego były spisane w regule zakonnej
 - zakonnicy składali śluby ubóstwa, celibatu i posłuszeństwa

– miejscem pobytu zakonników były klasztory

– zakonnicy poświęcali się modlitwie i pracy

c. przełożonym klasztoru był **opat**

3. Najważniejsze zakony średniowieczne

a. zakony **kontemplacyjne** (zakonnicy żyli w zamkniętych klasztorach)

– benedyktyni – m.in. zajmowali się przepisywaniem ksiąg

– cystersi – odegrali ważną rolę w rozwoju rolnictwa

c. zakony żebracze – zajmowali się duszpasterstwem i żyli z jałmużny

– franciszkanie – założycielem był św. Franciszek z Asyżu

– dominikanie – założycielem był św. Dominik Guzman

4. W średniowieczu Kościół był również ważną instytucją kultury

a. w klasztorach przepisywano i przechowywano księgi

b. Kościół organizował szkoły parafialne i klasztorne

c. sprawował pieczę nad uniwersytetami

3. W zeszycie wykonajcie ćwiczenia:

1. Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

W średniowieczu duchowni podlegali bezpośrednio władcy kraju, w którym żyli. **P F**

Asceza polega na wyrzeczeniu się wygod, a nawet zadawaniu sobie cierpienia. **P F**

Zakon to wspólnota religijna żyjąca według ustalonych zasad. **P F**

W średniowieczu do zakonu mogli wstępować tylko mężczyźni. **P F**

2. Odszukaj w dostępnych źródłach informacje na temat znanych klasztorów znajdujących się w Polsce. Następnie napisz, w którym wieku powstał każdy z nich i jakiego zakonu jest siedzibą.

• opactwo w Tyńcu (obecnie dzielnicy Krakowa) –

• klasztor na Jasnej Górze w Częstochowie –

• opactwo w Oliwie (obecnie dzielnicy Gdańska) –

Praca domowa

Opisz wybrany przez siebie jeden zakon średniowieczny. Jeżeli potrafisz i masz taką możliwość możesz zrobić prezentację. Jeżeli nie- wystarczy tekst w zeszycie(możesz odesłać zdjęcie) lub tekst w postaci dokumentu Word .